

3 життя подорожуючих

Олександр Мінович

Жарке літо. Більше плюс 35. В вагоні електрички відкриті всі вікна. Гуляє протяг, але це не допомагає. Пасажири махають над спітнілими лицами газетами, дують собі за пазуху, припадають до пляшок із водою.

Виходжу в тамбур, бо помічаю, що двері вагону, які виходять на вулицю зламані, не повністю закриваються. Тут б'є таким потужним напором повітря, ніби під пропелером літака.

На зупинці заходять нові люди, притискують мене до чийогось великого рюкзака. Мимоволі наступаю на нього ногою. Шукаю очима господаря, щоб вибачитися, й натикаюсь на винуватий погляд молодої ще жінки, яка встигає випередити мене та вибачитись першою:

– Звиняйте, поставила в кутку, думала, що нікому не мішатиме.

– Та нічо... То я, не вчасно відступився... Зараз зручніше поставлю, щоб точно вже нікому не заважав.

Пробую підсунути рюкзак і прикидаю, що він доволі таки важкучий:

– Ого, то ви спортсменка!.. Таку поклажу тягати!.. Та ще й в спеку!.. Шось дороге напевно перевозите?

– Та не... Їжу везу чоловікові й сину та дріб'язку всякого трохи, що в хазяйстві треба.

– А хлопці ваші – інваліди?.. Самі не можуть таке тягнути?.. Чи з холодку бояться висунутися?

Жінка сміється:

– Не... Вони роботяги. І мені кажуть, щоб не брала так багато, але самій хочеться їм шось смачненьке привезти. Вже два тижні не бачила. Дождатися не можу, а тут дорога така далека, ніби за кордон їду.

– Шо ж то за okazія в вас?.. Хіба не можна їжі купити там, де живете?

– Там то можна... Бо я в Києві живу, на Троєщині. А мої за Коростенем. Після електрички треба автобусом їхати пів години, а потім пішком ще десять кілометрів. До нашого села нічого не ходить. Сім хат... Немає кого возити. І магазину немає... Чогось купити – ніде.

Починаю вголос рахувати:

– З Троєщини до Святошина майже година, до Коростеня ще дві, автобусом хвилин зо тридцять та пішком, із такою ношею, знов дві години. Виходить в дорозі більше п'яти годин?

– Десь так... Буває, що й більше, як не встигну на автобус чи електричку.

– А за шо такі муки?.. Чого не переберетися до чоловіка й сина, чи вони до вас?

– Не можу... Я стару лежачу свекруху гляжу. Вже третій рік не встає. Квартирка маленька, однокімнатна хрущовка. Запах тліючого старого тіла, що йде від хворої баби,

такий – не кожен у хаті всидить. Я якось звикла, а чоловіки мої не можуть. Подалися в село... Там дідова хата... Теж не хороми, але жити можна. І хлопці потроху її підлаштовують. Руки добрі мають, роботи не бояться.

– А бабу в село перевезти не пробували?

– Як би ж то?.. У місті, хоч сусідка-медсестра загляне, як сильно вже припече. Швидко можна викликати. А в селі – хоч плач. Стане бабі погано, хто там допоможе?.. Не, не виходить.

– І, як часто ви так мандруєте?

– Раз на два тижні. Хотілося б частіше, та не можу. Немає на кого бабу оставити. Сусідка згоджується тільки так. На більше не згодна. Каже, що й цього не витримує, не може мене дождатися, коли поїду до своїх. Бабу доглядати не мед, тільки повернути треба разів із десяти на день, щоб пролежнів не було.

– То може її в хоспіс чи в інтернат для старих здати, коли так важко?

– Як ви таке казати можете?.. Це ж чоловікова мати... Гріх і думати.

– Ну добре. Сьогодні субота, а назад ви коли?

– Переночую з чоловіком, сина побачу, накормлю їх, приберу в хаті, виперу що треба і тоді назад. Взавтра, в неділю. До ночі буду вдома.

Поїзд скрипить гальмами. Моя зупинка. Прощаюся з попутницею.

Йду додому, а з голови не виходить: "Більше п'яти годин в одну сторону, а потім стільки ж у іншу, і в рюкзаку не менше п'ятнадцяти кілограм, і пішки десять кілометрів... Ото жінка!..".

Йдучи, захекався. Дай, думаю, постою, відсапну в тіньочку під деревом. Переждав хвилину, й тільки здумав вийти на сонце, коли ж сигналить хтось.

Дорога машина зупиняється. Глухозатемнене скло повзе вниз, в отворі дверей показується смазливе личко моєї сусідки Ельвіри.

Вона веде життя багате, празне. З дорогих курортів не вилізає. Мені свербить спитати, де гроші бере, бо працює на державній посаді. Там таких грошей платити не повинні, та й відпусток не дають раз на три місяці. Подорожує завжди чомусь сама. Восьмирічну дочку залишає на чоловіка Артема. Мені каже то "ви", то "ти". Ми з нею граємось часом у загравання. Я фліртую, мовби не старший від неї вдвічі, вона відповідає, мовби не вдвічі молодша.

Ельвіра гукає до мене:

– Привет, сусід!.. Давай підкину, бо ще згориш на сонці!.. Он вже дим від тебе йде!

– То не дим, Елю, (вона так просить її називати). То флюїди мої парують, як на тебе дивлюся. Основний інстинкт закипів. По Фрейду.

– Ха-ха-ха!.. Хіба в такому підношеному тілі ще може щось кипіти?.. Сідайте скоріше!.. В мене тут кондиціонер, будемо гасити ваше кипіння.

– Де була?.. Звідки їдеш?.. Чого сама?.. На кого чоловіка покинула й дитину?.. Відкіль загарчик свіженький?.. По чом такий тепер, і де ним мажуть?

– Стоп!.. Стоп!.. Дядьку, ти наче кимось завівся!.. Напевно, баришня якась сподобалась. Стільки питань відразу мені навіть митники не задавали. Шось ви якийсь

такий, наче допінгу вкинули. Чи може надихнулися від кого? І Фрейда на такий жарі згадали. Коліться.

- Я перший спитав.

- Ладно... В Турції була... Сама, бо дитині ж у школу. Артjom мій із нею, значить зі мною поїхати не може. Того й сама... Загарчик-завгарчик?.. Ну-у— у, що сказати?.. Не так, щоб дорого, але цифра не для вашого вуха. Нашо дражнити пенсіонера.

- І не скучно тобі там самій?

- Не-а... Там класно!.. Море, чайки, тусовка файна, селфі... Знаєш, які фотки везу?.. Пальчики обсмокчуть мої подружайки, як в інстаграмі викладу. Бари, ресторани – за все заплачено.

- Ким?.. Ким заплачено?.. І що то таке ті селфі, чи, як ти там сказала?

- Не переймайся так, а то ще голова буде боліти на такий жарі!.. Нашо тобі чужі діла, зі своїми справся, он город, мабуть, не просапаний стоїть. Приїхали!.. Твої ялинки вже видно. Давай виходь!.. Іншим разом докажу.

Виходжу... Аж жалко, що не доказала. Треба якось всунутися в той інстаграм.

Тридцять метрів до хати пройшов і знову задихався. То, мабуть, контраст із кондиціонером так дає. Ніби жаркіше в два рази.

В дворі бочка з водою. Всунув пальця – аж гаряча. Полив на голову, шию, руки, й трохи провиднілося.

- Ти бач – , думаю, – яких мандрівниць зустрів.

В хаті розповідаю про них жінці. Та, вдаючи з себе мудру-розсудливу, каже:

- Як казала моя покійна бабця: **на цьому світі вся-а-а-ких людей треба!**